

Wettige „strijdmethoden“

De leiding van de E.V.C. heeft aan de pers meegedeeld, dat zij de Staat der Nederlanden heeft gedagvaard. Minister Drees heeft namelijk aanwijzingen gegeven aan de gewestelijke arbeidsbureaus en aan de gemeentelijke bureaus voor sociale zaken, alle bij hen ingeschreven havenarbeiders door te geven aan de bij de staking betrokken bedrijven. Arbeiders, die weigeren aan de oproep van dit bedrijf gevolg te geven, worden van de steunregeling en van overbruggingsuitkering uitgesloten. Volgens Artikel 6 van de Arbeidsbemiddelingswet is dit verboden, en daarom heeft de E.V.C. de Staat der Nederlanden gedagvaard.

De centrale leiding van de E.V.C. heeft daarmee getoond, hoe zij voor de belangen van de arbeiders — in dit geval zelfs van de stakers — weet op te komen. Ze heeft haar plicht gedaan — volgens de regelen van het spel. Want ze heeft recht, de staat te dagvaarden, het is zelfs haar plicht, dit te doen.

Zo zullen we dus een rechtsgeding krijgen, en dan zal het — als we ons niet erg vergissen — de regering niet moeilijk vallen zich vrij te pleiten. De regering zal door haar advocaten laten vaststellen, dat voor toepassing in Artikel 6 alleen in aanmerking komen stakingen, die volgens de „regelen van het spel“ geoorloofd zijn. Dus ook hier zal de E.V.-Centrale te horen krijgen: onderwerp je eerst aan alle regelen van het spel, als het dan tot een geoorloofde staking mocht komen, en een minister geeft dergelijke aanwijn-

gen, dan mag je — misschien — met succes de staat dagvaarden.

Maar dat is voor de strijd der arbeiders van geen enkele betekenis. Dit is absolute tegendeel van arbeidersstrijd, het is advocatenwerk. Het is een bewijs te meer, dat de leiding der E.V.C. de strijd der arbeiders de rug heeft toegekeerd. Want door het rechtsgeding wordt de aanwijzing van de regering in geen enkel geval ongedaan gemaakt. De betrokken havenarbeiders staan in elk geval voor de keus, voor de druk van de regering te zwichten en onderkruipen te worden, of hun steunuitkering te verspelen. Onnodig te zeggen, wat dat voor hen betekent.

De hierdoor getroffen arbeiders zelf hebben aangetoond, hoe hierop gereageerd kan worden. Ze hebben een oproep gericht aan de ambtenaren, die dit vonnis in opdracht van de regering moesten voltrekken, om te weigeren dit te doen. (Deze oproep werd twee weken geleden afgedrukt). Hun stem was zwak, hij was niet sterk genoeg, om deze ambtenaren tot een daad van solidariteit te brengen. Maar de weg, die de arbeiders hebben aangewezen is goed. Eens zal de dag komen, waarop men zich aan de roep der arbeiders niet kan onttrekken en geen gehoor zal geven aan de aanwijzingen der regeerders, om beulswerk aan de strijdende arbeiders te verrichten.

De E.V.C.-leiding houdt blijkbaar niet van dergelijke strijdmethoden, zij bewandelt liever de wettige weg.

Gij vrouwen....

Sinds enige tijd is er in vele Nederlandse gezinnen een stemming gekomen, die enigszins te vergelijken is met de stemming, die heerste toen zo vele jonge mannen naar Duitsland gevoerd werden. De ouders, die blij zijn, dat hun zoons die angstige periode veilig doorgelopen zijn, worden nu opgeschrikt door het feit, dat hun kinderen hun dienstplicht in Indië moeten vervullen.

Iedere arbeidersvrouw weet, dat een oorlog gevoerd wordt om kapitaalbelangen. De oorlog, die nu voorbij heet te zijn, werd weliswaar van de zijde der geallieerden gevoerd om de democratie te redden maar nu, een jaar na de redding van deze democratie, ondervinden we, dat ze niet zo veel verschilt van de dictatuur. En als we de „vredes-onderhandelingen“ volgen te Potsdam en Parijs, dan merken we, dat daar slechts gevochten wordt om de beste brokken van de oorlogsbuit.

Zo zullen ze onze jongens, die naar Indië gestuurd worden, ook wel vertellen dat het een volksbelang is, dat Indië voor Nederland behouden blijft. En ze zullen leren de wapens te hanteren tegen de Indonesiërs in naam van de democratie. In werkelijkheid voelen de Nederlandse kapitalisten, die al sinds eeuwen een rijke winst haalden uit de arbeid van de Indonesiërs, hun positie bedreigd. Hun winsten worden bedreigd door de opstand der bevolking van Indonesië. Het zijn die winsten, die de Nederlandse jongens moeten beschermen voor de Nederlandse kapitalisten. Tot dank krijgen ze na hun dood een ridderorde. Zoals in iedere oorlog wordt het beste deel van het proletariaat, de jeugd geofferd voor de kapitaalbelangen.

Het is voor iedere moeder een hard gelag, als ze haar zoon in uniform moet zien vertrekken, wetend

VUNZIG (Vervolg van pag. 5)

geschied en genoemd blaadje tracht deze gebeurtenis nu als volgt tegen de stakers uit te buiten. Men stelt het dan voor, als of deze stakersvrouwen feitelijk niet veel meer zijn dan publieke vrouwen, die 's nachts hun geld verdienen aan de vreemde zeelieden, daarmede een leventje van plezier leiden om dan overdag tot staking op te ruilen en die brave Nederlanders, die nog steeds hun plicht tegenover de gemeenschap kennen, op een pak slaag te onthalen.

Commentaar is feitelijk overbodig. Men kan zo iets hoogstens als vunzig signaleren.

Franse Verkiezingen

„L'Étincelle“ (De Vonk), het orgaan van de G.C.I. (Linkse Communisten van Frankrijk) drukt in haar nummer van Mei '46 het volgende manifest af:

DE VERKIEZINGSCOMEDIE.

De bourgeoisie is niet in staat de arbeidende bevolking het noodzakelijke levensminimum te verzekeren. De voedingstoestand wordt slechter. De distributie van de rantsoentjes vleesch, vet, wijn komen met vertragingen, wat een versluisde vorm van een werkelijke verlaging is. In verschillende districten zijn de bakkerswinkels gesloten en is de distributie van brood voorlopig uitgesteld. Voor zover er nog goederen op de markt zijn, stijgen de prijzen met de dag, tot ze nagenoeg de zwarte prijzen gelijkkomen. De arbeiders kunnen niet eens hun armzalige rantsoenen kopen.

Om de aandacht van de hongerende massa's van de oorzaken van hun ellende af te leiden, voert het kapitalisme de comédie van de verkiezingen op en vermaakt hen met volkstemmingen (referendums). Men geeft hun stembiljetten te verteren, om de maag te stillen. IN PLAATS VAN BROOD GEEFT MEN HUN DE „GRONDWET“ OM OP TE KAUWEN.

De enscenering van de verkiezingspoppenkast is uitstekend. Alle partijen nemen er aan deel. De rollen zijn goed verdeeld en ieder speelt de zijne. Men vindt er „de zwarte wolf“ (de reactie) en het „lieve Roodkapje“ (de „linkerzijde“). En het geheel heet: „De IVe REPUBLIEK“.

Men wil de arbeidersklasse aan dit walgelijk schouwspel, waar zich alle trekpoppen van het kapitalisme aan uitsloven, laten deelnemen. Met het ernstigste gezicht van de wereld vraagt men hun te kiezen tussen „de republikeinse democratie“ of „de reactie“, door „ja“ of „neen“ te zeggen.

Een ellendige klucht! Waarom is de STAKINGS-BREKER CROIZAT (C.P. Frankrijk) minder reactionair dan welke minister ook van de M.R.P. (Katholieken). Waarom is de verkiezingen van de president van de republiek door de ene of door de andere vergadering van de vertegenwoordigers van het kapitalisme meer of minder „reactionair“?

HET IS NIET DE TAAK VAN DE ARBEIDERS HUN EIGEN KETENEN TE SMEDEN, MAAR ZE TE BREKEN! De arbeiders moeten de versterking van de kapitalistische staat beantwoorden met de wil deze te breken.

De verkiezingscampagne is slechts een schakel in de versteviging van de staat en de arbeiders moeten deze beantwoorden met actieve stemonthouding met het ontmaskeren van het werkelijke klassekarakter: door boycot en sabotage, door het opnieuw opnemen van de klassenstrijd, hun massale directe actie.

Tegen de kapitalistische maatschappij van de honger en de oorlog, voor het socialisme!

22 Juni 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 25

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voorl. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie Trouwingsstraat 8"
Postgros 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam“ — Amsterdam

ATOOMVREDE

De laatste tijd kan men in alle dag- en weekbladen telkens weer berichten en artikelen lezen over een internationale controle op het gebruik van de atoomenergie. Meestal worden deze berichten gegeven zonder veel commentaar en beperken de artikelen zich tot een eenvoudige weergave van de gedane voorstellen. Bijna niemand waagt het, dieper op dit probleem in te gaan. En zeker waagt niemand het, openlijk uit te spreken, dat al deze voorstellen tot controle slechts een wassen neus zijn en dat zij er alleen toe dienen, de mensheid de ogen te sluiten voor de vreselijke werkelijkheid waarvoor de kapitalistische wereld haar plaatst.

Wij behoeven hier niet opnieuw te wijzen op de onvoorstelbare verwoestingen, die door het atoomwapen kunnen worden aangericht. Zonder overdrijving kunnen we zeggen dat door het gebruik van atoombomben, eventueel in combinatie met radioactief gifgas in tijd van weinige dagen gehele wereldstaten kunnen worden beroofd van alle leven. Niemand weet dit beter, dan de Amerikaanse onderzoekers, die aan de ontwikkeling van de atoomboom hebben meegewerkt, en zij zijn het dan ook in de eerste plaats, die voortdurend weer de aandacht trachten te vestigen op dit alles beheersende probleem en de mensheid van de noodzaak van een controle op het atoomwapen, trachten te overtuigen. Het zal ook wel niet voor een gering deel het gevolg zijn van hun activiteit, dat de Amerikaanse regering nu met deze voorstellen tot controle over het atoomwapen komt. Want de Amerikaanse regering kan de medewerking van deze onderzoekers niet ontberen en is dan ook wel gedwongen, op bepaalde punten aan hun eisen tegemoet te komen.

Intussen behoeven we ons geen enkele illusie te maken over de werkelijkheid van deze controle. Want ook al zouden de heersende klassen in alle landen oprecht een dergelijke controle willen, deze zou ten slotte toch ontglijpen, daar zij de controle over hun gehele stelsel niet hebben. Zolang de productiemiddelen der aarde bezit zijn van een klasse van uit-

buiters, zolang zijn er ook machts tegenstellingen tussen de uitbuiters onderling en zolang dwingt ook, de op steeds hoger trap en met steeds scherper middelen gevoerde concurrentiestrijd de heersers tot telkens nieuwe maatregelen, die zij misschien niet „willen“, maar die zij toch gedwongen zijn te nemen, op straffe van ondergang.

Wij willen in dit artikel niet de waarheid van deze stelling aantonen. Want reeds herhaaldelijk hebben wij in deze krant de onvermijdelijkheid van een Derde Wereldoorlog aangetoond, tenzij het proletariaat door zijn revolutionaire kracht de kapitalistische verhoudingen weet te doorbreken en wij zullen dit zelfde telkens opnieuw herhalen, omdat dit in de hoofden der mensen moet worden ingestampt, willen zij niet als blinde paarden hun eigen ondergang tegemoet hollen. Maar in dit artikel willen wij het alleen over de controle op de atoomenergie zelf hebben en aantonen, dat deze geen enkele waarborg biedt, noch tegen het uitbreken van de oorlog, noch tegen het gebruik van atoomwapenen.

Vredesproductie is oorlogsproductie.

Het argument, waarom men tot controle over het gebruik van atoomenergie wil komen is, dat men deze energie voor vredesdoeleinden wil blijven benutten, maar zijn toepassing voor oorlogsdoeleinden uitschakelen. Laten we deze zaak eerst eens van de technische kant bekijken.

Men geeft in het algemeen twee redenen aan, waarom de atoomenergie voor vredesdoeleinden van betekenis kan zijn. De

eerste is het gebruik van de energie zelf. De tweede is de bereiding van een grote verscheidenheid van kunstmatige radioactieve stoffen die in de geneeskunde en wetenschappelijk - biologisch onderzoek belangrijke toepassingen vinden.

De toepassing kan inderdaad van enorme betekenis zijn. We moeten echter in het oog houden, dat deze zelfde stoffen, die voor wetenschappelijke doeleinden en voor de genezing van ziekten kunnen worden gebruikt, absoluut dodelijk zijn, wanneer maar een onderdeel van een milligram in het lichaam van de mens doordringt. Hoe gemakkelijk moet het niet zijn, deze stoffen, die de meest verschillende chemische eigenschappen hebben en die dus ieder hun eigen manier hebben om zich in de natuur te verspreiden, voor de vernietiging van levende wezens in de oorlog te gebruiken.

Inderdaad was dit het wapen, waarvoor de Amerikanen het meest bang waren en het wapen, dat zij het eerst in handen van de Duitsers verwachtten. Het is hier ongeveer mee gesteld als met de bacteriën. Hun ontdekking leverde de mogelijkheid om de mensheid te genezen van allerlei tot dusverre ongeneeslijke ziekten, waaronder ziekten als t.b.c., syphilis en cholera. Maar tegelijk leverde zij de mogelijkheid om deze bacteriën te kweken en als oorlogswapen te verspreiden. Het bacteriewapen werkt echter langzaam en onzeker, het vernietigt de „vijand“ niet met één slag en toepassing lokt dus bijna zeker een gelijke tegenactie uit. Daardoor werd zijn toepassing in de werkelijke oorlog verhinderd. Bij het atoomwapen — hetzij bom of gas — gaat dit argument nauwelijks meer op, omdat zijn vernietigende werking zo groot is, dat het zeer de vraag is, of de „vijand“ nog tot enige tegenactie in staat zal zijn, wanneer hij eenmaal door dit wapen is getroffen. In elk geval betekent reeds het enkele bestaan van dit wapen een voortdurende doodsdreiging voor de gehele mensheid.

Maar met de toepassing voor de energieproductie is het niet anders. Zoals enige tijd geleden reeds is betoogd door Prof. Sizoo, in een artikel in „De Groene Amsterdammer“, gaat het vrijmaken van energie uit uranium automatisch gepaard aan de productie van plutonium, de grondstof

UIT DE INHOUD:

De goede Aarde
De Eenheidsvakcentrale en de C.P.N.
De stakers gaan hun eigen gang.
Nationalisatie.

voor de atoombom. Weliswaar kan dit plutonium worden „gedenatureerd“, waardoor het onbruikbaar wordt voor de atoombom, maar dat neemt niet weg, dat het toch telkens weer opnieuw wordt geproduceerd en dat wel in hoeveelheden, die de snelle vervaardiging van een groot aantal atoombommen mogelijk maken. Bovendien ontstaan bij deze productie ook de radioactieve gifstoffen, waarover wij reeds spraken, in zeer grote hoeveelheden.

Wij moeten hier aan toevoegen, dat het gebruik van de atoomenergie voor vredesdoeleinden nog niet is opgelost. Tot nu toe heeft men niets anders kunnen doen, dan de in de „plutoniumfabriek“ vrijkomende energie door koelwater af te voeren. Een productief gebruik van deze energie is slechts mogelijk, indien men het apparaat toestaat een hoge temperatuur te krijgen, maar dit betekent tevens een geweldige toename van het productietempo, waardoor de hoeveelheid plutonium en radioactief gifgas die bij dit proces ontstaat, schrikbarend toeneemt. Het is zelfs zeer de vraag, of men dit gifgas nog voldoende in de macht zal hebben en of men zijn vernietigende werking op de omgeving van de fabriek zal kunnen tegenhouden. Maar zelfs wanneer al deze problemen zouden worden opgelost, zou de enorme zeldzaamheid van het uranium een bijna onoverkomelijke moeilijkheid opleveren. In werkelijkheid zijn de wereldvoorraden van het uranium niet toereikend voor een ook maar enigszins belangrijke bijdrage in de totale energieproductie.

Alles tezamen moeten we vaststellen, dat van een gebruik van atoomkracht voor vredesdoeleinden althans voorlopig nog zeer weinig zal komen. De enige tastbare mogelijkheid is het gebruik voor de vernietiging, maar deze gaat dan ook iedere verbeelding te boven.

De controle-voorstellen.

Bezien we de voorstellen van de Amerikaanse regering nader, dan ontdekken we hierin een wel buitengewoon geraffineerd systeem van propaganda. De voorstellen omvatten concreet:

- a) De instelling van een afdoend controlesysteem op de atoomenergie en doeltreffende straffen voor inbreuken op de controle-bepalingen, die zullen worden gebrandmerkt als internationale misdaden.
- b) Indien een dergelijk controle-systeem (door een internationale commissie) wordt verwezenlijkt, is Amerika bereid:
 - 1) De vervaardiging der bommen stop te zetten
 - 2) De reeds vervaardigde bommen te vernietigen
 - 3) De bevoegde instantie in het bezit te stellen van volledige inlichtingen over de technische processen.

Het is zonder meer duidelijk, dat een dergelijke controle-commissie, zelfs al zouden zijn bevoegdheden nog zo uitgebreid

De C.P. solliciteert

De „communistiche“ partij heeft gesolliciteerd naar enkele ministerbaantjes in de nog te vormen regering. Als referentie gaven ze op: Productieverhoging in Frankrijk, Czecho-Slowakije en België, onder hun leiding.

Ze brachten onder de beleefde aandacht van de bourgeoisie, dat zij door „hun kennis der arbeidersmentaliteit“ („De Waarheid“ van 7 Juni j.l.) het proletariaat kunnen bezielen voor de opbouw. En volgens „De Waarheid“ heeft zelfs de „Times“ moeten erkennen, dat een regering zonder C.P. niet mogelijk is. Welnu, is dat geen schitterend getuigschrift?

Dat de C.P.N. het zeer ernstig meent met de opbouw, blijkt wel overduidelijk uit het standpunt dat zij inneemt inzake de staking. Zelfs de poging om de zeeliedenstaking te breken dient als middel om zich aanvaardbaar voor de nieuwe regering te maken.

In „De Waarheid“ van 15 Juni '46 schrijft Blokzijl (Berend wel te verstaan): „Een strijdorganisatie betekent niet een staak- maar-raak organisatie. Daarom is ook de E.V.C. voor het tot stand komen van lonen en arbeidsvoorwaarden langs de weg van onderhandelingen en niet als resultaat van een machtsstrijd“.

zijn, niet kan verhinderen, dat de toegestane atoomfabrieken zich ergens op de aarde bevinden. Dit betekent, dat ze bij het uitbreken van een oorlog onmiddellijk in beslag kunnen worden genomen door de machthebbers van dat land, waar ze zijn gebouwd. Er behoeft geen twijfel over te bestaan, dat dat land Amerika zal zijn, dat immers reeds lang over deze fabrieken beschikt. De voorstellen tot controle komen dus kort en goed neer op een verkapte bevestiging van het bestaande Amerikaanse monopolie.

We behoeven ons dus niet de geringste illusies te maken, dat de Russische machthebbers deze voorstellen zullen aanvaarden. Zij kunnen deze niet aanvaarden, tenzij het hen wordt toegestaan dezelfde soort bedrijven in Rusland zelf te bouwen, die ook reeds in Amerika bestaan. Zij zullen dus waarborgen eisen, dat ook zij dezelfde productie-mogelijkheden kunnen ontwikkelen als Amerika, en wanneer hen dit wordt geweigerd — en dat zal de Amerikaanse bourgeoisie moeten doen — zullen zij het gehele voorstel van de hand wijzen en doorgaan met hun pogingen de productie van atoombommen zelfstandig ter hand te nemen. Het gehele controleplan van de Amerikaanse regering is dus reeds van te voren gedoemd te mislukken. Daarom kan het alleen worden beschouwd als een handige poging om de publieke

En toch aanzet de Nederlandse bourgeoisie. Want terwijl dit geschreven wordt, heeft de kabinetsformateur nog steeds geen contact met de C.P.N. gehad, voorzover het de vorming van een nieuwe regering betreft. De redenen liggen voor de hand. Als er enige C.P.-ministers aan de regering zullen deelnemen, zullen zij trachten een politiek te volgen, die op Rusland afgestemd is.

Maar Nederland is ingeschakeld in het Engels-Amerikaans blok en er is geen denken aan, dat het zich hiervan kan losmaken. Daarom heeft de C.P. bij de groeiende tegenstellingen tussen Amerika en Rusland geen schijn van kans om in de regering te worden opgenomen. Daar komt dan nog bij, dat de C.P. voorstander is van een politiek, waarbij de staat zich als algemene kapitaal-dictator opwerpt en de privaatskapitalistische belangen aan zich ondergeschikt maakt. Dit is ook een zeer belangrijke reden, waarom de Nederlandse bourgeoisie, die vreest dat haar particuliere winstbelangen bij een dergelijke organisatie in het gedrang zouden komen, van een deelnemen van de C.P. aan de regering niets wil weten. De C.P. zal zich voorlopig met de rol van staknecht van de bourgeoisie moeten vangen.

opinie te winnen en tegen het wantrouwen en agressieve Rusland op te stoken en vooral ook de medewerking van de atoomtechnici niet te verspelen.

Terwijl alle kranten voor dit doorzichtige spel de ogen sluiten, hebben wij er geen belang bij, hier verstopperij te spelen. Ons gaat het er niet in de eerste plaats om, of de Amerikaanse bourgeoisie hier een handige zet heeft gedaan tegenover de Russische heersers. Want de pogingen tot bedrog van de Amerikaanse regering zijn niet alleen en zelfs niet in de eerste plaats tegen de Russische machthebbers gericht; bovenal treffen zij de mensheid. Want uiteindelijk zal het de mensheid van de gehele aarde zijn, die met haar leven zal moeten betalen, wanneer de plannen van de Amerikaanse bezittende klasse doorgang vinden.

Het is zaak, ook op dit punt klaar wijn te schenken en aan de mensen duidelijk te maken, dat geen enkele internationale controle de vreselijke doodsdreiging van de mensheid kan afwenden. Tegen dat gevaar bestaat slechts één wapen en dat is de definitieve onteigening van de bezittende klassen der gehele aarde en de vereniging van het gehele productieapparaat in de handen van de arbeiders der gehele wereld. Maar dit kan slechts door de arbeiders zelf worden volbracht.

NATIONALISATIE

Enkele weken geleden zijn de arbeiders van 337 spoorwegmaatschappijen in de Verenigde Staten in staking getreden. Bij die gelegenheid hebben 250.000 spoorwegarbeiders het werk neergelegd en daarmee het gehele verkeer per spoor tot staan gebracht. Dezelfde kranten, die dit bericht brachten, schreven, dat deze staking voor Amerika een ramp betekende, maar dat president Truman in Washington met de vakverenigingen onderhandelt om te trachten het conflict bij te leggen. Hieraan was voorafgegaan, de officiële bekendmaking, dat de spoorwegen genationaliseerd zijn. Dit besluit was de grondslag voor alle verdere maatregelen, die de staat ten aanzien van deze staking nam.

Hier was de aanleiding tot nationalisatie een arbeidersconflict, waarbij de tegenstanders niet tot overeenstemming konden komen, zodat een staking uitbrak. De staat treedt door de nationalisatie de spoorwegen in de plaats der 337 spoorwegmaatschappijen. Hij treedt dan op als vertegenwoordiger van het z.g. algemene belang, kan de staking verbieden, militairen requireren, enz. Als de staat door zijn ingrijpen het arbeidsconflict heeft beëindigd, is het doel van de nationalisatie bereikt en blijven de spoorwegmaatschappijen zelf in hun oude kapitaalrechten gehandhaafd. Ondertussen heeft de staat met de vakverenigingen nieuwe contracten afgesloten, waaraan zich nu ook de maatschappijen moeten houden. Hier is de nationalisatie dus slechts tijdelijk van betekenis en heeft alleen maar betrekking op het arbeidsconflict; in de eigenverhoudingen en in de functies der ondernemingen grijpt ze niet in.

Anders is het gesteld met de nationalisatie der kolennijnen, die in Engeland wordt doorgevoerd. Hierbij treedt de staat geheel en al in de plaats der kapitalistische maatschappijen of particuliere ondernemers. Al de verschillende ondernemingen worden samengevoegd tot één groot staatsbedrijf. De aandeelhouders of particuliere bezitters worden schadeloos gesteld door staatspapier, waarop ze rente kunnen trekken. Feitelijk garandeert de staat hen daardoor de winst, ze betrekken deze vooruitaan in de vorm van rente.

De reden tot deze nationalisatie is gelegen in het niet renderen der Engelse kolennijnen, met het gevaar, dat de productie stop zou worden gezet. Het „algemeen belang“ eist, dat de productie wordt voortgezet en daarom neemt de staat ze over. Hierdoor wordt de mogelijkheid geopend, dat de productie door modernisering en nationalisatie weer winstgevend wordt gemaakt, waartoe het particuliere kapitaal niet in staat en misschien ook niet bereid was. Bovendien kan de staat, wat de afzet der kolennijnen aangaat, wegen gaan, die voor de afzonderlijke ondernemingen in de tegenwoordige verhoudingen gesloten zijn, zoals b.v. het oprichten van nieuwe industrieën, die in het groot de kool als grondstof gebruiken. En dan blijft altijd nog de mogelijkheid, dat de productie wordt voortgezet, ook al levert ze geen winst op, wanneer namelijk het stopzetten grotere schade zou brengen dan het met verlies werken.

Ook in andere landen, b.v. in Frankrijk en België, wordt overgegaan tot nationalisatie van verschillende takken van industrie. En meestal is de reden hiertoe, evenals in Engeland, dat deze onder het beheer van het particuliere kapitaal geen winst meer zouden afwerpen. Het voornemen van de verschillende partijen, zoals de Labour Party in Engeland of de Partij van de Arbeid in Nederland om tot nationalisatie ook van andere takken van bedrijf over te gaan, heeft reeds een ander uitgangspunt. Zo is de nationalisatie van de kolennijnen en van de banken in Nederland, die door de Partij van de Arbeid wordt voorgestaan, bedoeld om de machtspositie van de staat te versterken. Er wordt dan ook in de propaganda van de P. v. d. A. in dit verband gesproken van het bezetten van sleutelposities. Maar aangezien de banken en kolennijnen nog best renderen, is het nog de vraag, of het tot deze nationalisatie komt.

Maar wat de directe aanleiding ook mag zijn,

wanneer tot nationalisatie wordt overgegaan, geschiedt dit altijd in het belang van het gehele kapitalistische bedrijfsleven, dat de voortzetting van de productie vraagt, ook wanneer het particuliere kapitaal er geen mogelijkheid meer voor ziet.

Nu is het niet te ontkennen, dat zo'n toestand zich in tal van landen voordoet en dat voor nog meer takken van industrie dan alleen de spoorwegen en de mijnen de tijd voor het particuliere kapitaal is gekomen om het bijtje erbij neer te leggen. Er zit dus in de algemene ontwikkeling van het kapitalistische bedrijfsleven de tendens om tot nationalisatie over te gaan. Dat is voor al diegenen, die in de nationalisatie der bedrijven de grondslag voor het socialisme zien, een bewijs, dat het socialisme op marsch is. Dat langs deze weg de kapitalistische maatschappij bezig is tot een socialistische te worden.

Niets is minder waar dan dat, Immers, in een socialistische maatschappij nemen de arbeiders niet meer als loonarbeiders aan de productie deel. Zij zelf, de werkelijke producenten, zijn dan baas over de productie. Pas dan kan de voortbrenging gericht worden op de menselijke behoeften.

In de genationaliseerde bedrijven verandert aan de positie van de arbeiders niets. Zij blijven, evenals onder het bewind van het particuliere kapitaal, loonarbeiders, al is het dan de staat, die hen aan het werk zet. In plaats van het socialisme, dat toch de bevrijding van de arbeiders uit de loon-slavernij moest brengen, krijgt men de zogenaamde „arbeiderszorg“. Dragelijke toestanden voor de arbeiders scheppen, de arbeider ook als mens zien, aan wie een zeker gedeelte van het product toekomt, de instelling van een arbeidersrecht, dat waarborg zal geven voor het bestaan; dat zijn een paar grepen uit een hele collectie van eisen, die deze arbeiderszorg wil verwirkelijken. Met socialisme heeft het niets te maken, want het laat de arbeiders in afhankelijkheid van diegenen, die door de staat worden aangewezen, om de productie te leiden. Zelfs al zien ze in den arbeider ook den mens, zodat de veelbesproken „nieuwe geest“ bij de leiding heerst, dan nog verschijnt in hun functie als leider der productie de arbeider als een zakelijk element van de voortbrenging, dat even goed als de machines en grondstoffen dient om bepaalde producten voort te brengen. De „arbeiderszorg“ blijft daarom ook binnen de grenzen van de zorg, die men besteedt aan het in stand houden van een goed werkend productie-apparaat. De nationalisatie is dan ook niet bedoeld om voor de arbeiders te zorgen. Zij komt daar tot stand, waar het particuliere kapitaal niet meer bij machte is om aan de kapitaalrechten te voldoen, namelijk met winst te produceren. De staat neemt dan de productie ter hand om de winstproductie voort te zetten. Hij kan evenmin als het particuliere kapitaal

taal voor de behoefte van de mensen laten werken. Hij kan het niet, omdat hij gebonden is aan de kapitaalrechten der bezittende klassen, die hij er kent en waarborgt.

In Rusland zijn alle bedrijven van de gehele industrie genationaliseerd. In de landbouw behoren de sowchozen, de door de staat zelf opgerichte landbouw-grootbedrijven aan de staat. De kolchozen zijn formeel nog zelfstandig, maar verkeren in volledige afhankelijkheid van daartoe ingestelde overheidsinstanties. De nationalisatie van de productie is dus in Rusland nagenoeg geheel doorgevoerd. De staat is eigenaar van alle onderdelen van de productie geworden. Bovendien zijn in de revolutie alle oude kapitaalrechten opgeheven, zodat de Russische staat met een schone lei kon beginnen.

Toch is ook in Rusland de loonarbeid niet opgeheven en wordt er ook niet voor de behoeften van de bevolking geproduceerd. De bedrijven werden direct staats eigendom. Nadat de arbeiders van elke zeggenschap over de bedrijven waren ontheven, en de bestuurders van de staat hun macht voortgevoerd gevestigd hadden, volgde de ene wet op de andere, alle met het doel de arbeiders in de positie van loonarbeider te houden, hun loon op een zo laag mogelijk peil te handhaven en ze tot aldoor harder werken aan te zetten.

De industrialisatie van het grote Rusland slokte de arbeid van miljoenen arbeiders en boeren op. In de nieuwe fabrieken en steden, die uit de grond verreesen, in de machines en tractoren overal in het land manifesteerde zich de arbeid, die zij allen gepresteerd hebben en waarvoor ze alleen een schamel bestaan uit handen van de staat ontvingen. Zo ging de productie van de Russische industrie met sprongen omhoog, maar niet om in de behoeften van de bevolking te voorzien. Sinds 1937 is het rentabiliteitsprincipe voor alle onderdelen van de staatsproductie voorgescreven. De bedrijven moeten dus winst maken ze ontvangen crediten van de staatsbanken en moeten daarvoor rente betalen, ze zetten arbeiders aan het werk tegen lonen, die door de staat zijn vastgesteld, ze kopen en verkopen tegen vastgestelde prijzen en moeten daarbij winst maken. Voor een deel blijven de winsten in het bedrijf en worden besteed voor de uitbreiding van de productie. Voor een ander deel gaan ze in de staatskas, die daardoor over een voortdurende aanvoer van kapitaal beschikt voor het instandhouden van het staatsapparaat en voor de uitbreiding van zijn macht. En ten slotte gaat de rest in de vorm van grote salarissen, tantièmes en premies voor het opvoeren van de productie, direct in de zakken van de leidende staf van de bedrijven. De Sovjet-miljonair is — zo berichten de Russische kranten — geen zeldzaamheid meer.

Zo heeft de nationalisatie der bedrijven in Rusland niet het socialisme gebracht, maar alleen het monopolie van de staat over de gehele productie en een uitbuiting van de arbeiders, die zeker niet achter staat bij die in andere kapitalistische landen.

De nationalisatie der bedrijven heeft onder de verschillende omstandigheden telkens een ander gezicht. Zij diende bij de staking der Amerikaanse spoorwegarbeiders om een arbeidsconflict uit de wereld te helpen; bij de Engelse kolennijnen om de productie, die dreigt vast te lopen te kunnen voortzetten; in de plannen der „geleide economie“ is zij bedoeld om de positie van de staat te versterken en tenslotte in Rusland leverde ze het vaste economische fundament voor de almacht van de staat over de gehele maatschappij. Het zijn verschillende graden, hoever de nationalisatie is doorgevoerd. Maar in één opzicht staan ze alle gelijk: ze versterken de macht van het kapitaal over de arbeidersklasse. Het socialisme heeft het niets te maken.

Het socialisme begint pas, wanneer de arbeiders door middel van hun bedrijfsorganisaties de hand op de productie leggen en op de grondslag van de arbeidersdemocratie hun macht in de maatschappij vestigen. In zo'n maatschappij is geen plaats meer voor de staat; het gehele probleem van de nationalisatie der bedrijven heeft dan opgehouden te bestaan.

BROCHURES

„Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht“ f 0.90

„De Arbeidersraden“ le deel f 1.25

★

Te bestellen bij de administratie of bij de bezorgers

De goede aarde

De aarde. In onze gedachten verschijnt zij, gelijk bij het wereldnieuws in de bioscoop voor ons als een geweldige kogel. In razende vaart beschrijft zij haar bijna duizend miljoen kilometer lange baan rondom de zon, dertig kilometer in iedere seconde. De mens, meegesleept in deze beweging, schijnt klein en nietig tegenover deze ontzaglijke kosmos. De afwisseling der jaargetijden, die het gevolg is van deze wenteling van de aarde om de zon, bepaalt de tijdstippen waarop de aarde bloeit en vruchten draagt en beheerst voor een groot deel het leven van de mens. En tegelijk wentelt de aarde om haar as; elke dag worden de bewoners op de evenaar meegesleurd langs de veertig duizend kilometer grote omtrek der aarde. De dag verandert in de nacht en de nacht in de dag, doordat ieder deel van de aarde zich in de loop van 24 uur van de zon af en naar haar toewendt. Licht en duisternis zijn geen absolute tegenstellingen; zij verschijnen als de delen van één beweging, evenals de zomer en winter. En in deze beweging, in deze tegenstellingen voltrekt zich ook het leven.

Klein en nietig is de mens tegenover de ontzaglijke wentelingen van de kosmos. Nog geen honderd malen volbrengt hij de reis om de zon. Duizenden miljoenen malen heeft de aarde reeds deze wenteling volbracht. En meer dan duizend miljoen jaren ontwikkelt zich nu reeds het leven op aarde, waarvan de mens tot nu toe het laatste voortbrengsel is. Zo klein als die afzonderlijke mens tegenover de kosmos verschijnt, zo machtig is het leven, is ook zijn laatste product, de mensheid. Voor de mensheid betekent een jaar even weinig als voor de aarde. Bijna een miljoen jaren zijn reeds verstreken sedert het verschijnen van de eerste op mensen gelijkende wezens. Maar in deze miljoenen jaren heeft de mensheid een ontzaglijke ontwikkeling doorgemaakt. Uit het duistere bestaan van het dier is zij gegroeid tot de beheersers der natuurkrachten. En steeds sneller gaat deze ontwikkeling, in steeds razender tempo. De aarde kan niet snel genoeg meer wentelen om de mens gelegenheid te geven zijn vele plannen tot ontwikkeling te brengen. De aarde wordt te eng voor de uitbreiding van zijn macht.

Een miljoen jaren is de mensheid oud. Het is niets, in vergelijking tot de oneindig langzame ontwikkeling in het dierenrijk. Het is een eeuwigheid, in verhouding tot de razend snelle ontwikkeling van de moderne geschiedenis. Seconde en eeuwigheid, snelheid en rust, ze vloeien in een, ze worden tot één in de ontwikkelingsgang van de mensheid. De verheffing van de mens uit het dierenrijk is een langzaam proces. Honderd duizenden jaren heeft het geduurd, voordat de eerste knollen en wortels uitgra-

vende mens gebruik leerde maken van steen en stok, eer hij het vuur ging hanteren. Maar sneller en sneller ging de ontwikkeling. Gelijk met het werktuig ontwikkelde zich de geest, gelijk met deze beide de maatschappij. Thans telt de geschiedenis niet meer met duizenden eeuwen, maar nog slechts met tientallen jaren, of met jaren.

Door het gebruik van het werktuig onderscheidt de mens zich van het dier. Door dit werktuiggebruik heeft hij zijn denkvermogen en zijn spraak ontwikkeld. Door dit werktuiggebruik heeft hij de natuur leren beheersen. Maar tegelijk verloor hij iets anders. Hij verloor de heerschappij over zichzelf en over de maatschappij. De primitieve, in kleine gemeenschappen levende mens kende nog geen maatschappelijke problemen. De kleine stam- of gensgemeenschap was zijn wereld, die zich staande moest houden tegen de gevaren uit de omringende kosmos. Maar werktuig en techniek smeedden de wereld aaneen. Grenzen en afscheidingen schrompelden ineen, kleine gebieden werden verenigd tot wereldstaten. Niet zonder strijd ging dit. De kleine boer, de kleine producent verloor de controle over de tot een ontzaglijke, onoverzienbare eenheid uitgroe-

ende productie. Andere machten kwamen op, onderwierpen hem, onderwierpen de gehele wereld. Met de toenemende heerschappij van de mens over de natuur verloor de mens de heerschappij over zijn eigen samenleving. De mensheid werd verdeeld in klassen en in de plaats van de oude, primitieve gemeenschappen kwam de uitbuiting.

Snel, steeds sneller is deze uitbuittingsmaatschappij gegroeid. Miljoenen, duizenden miljoenen mensen repten hun leven om steeds meer rijkdommen voort te brengen voor de bezittende klassen. Deze rijkdommen waren niet alleen luxe, ze waren ook nieuwe macht, nieuwe productiemiddelen, nieuwe heerschappij over natuur en mensen. Groter, steeds groter werd de uitbuiting, rijker, steeds rijker haar product. Steeds meer onderworpen werden de bezitlozen, de uitgebuite klassen. Revoluties deden de maatschappij schudden in haar grondvesten, wierpen oude heersers uit het zadel, maar brachten nieuwe tot macht. De groote massa der mensen bleef zuchten onder het juk der uitbuiting en werd steeds dieper geknecht.

En de aarde wentelt verder. Ook zij heeft haar revoluties. Langzaam soms ging de ontwikkeling op aarde, ging de ontwikkeling van het leven. Maar soms beefde de aarde, soms ploodde zich haar korst tot ontzaglijke gebergten. Werelddelen ver-

zonken onder de oceanen, andere werden tot hemelhoge bergen opgericht. Miljoenen levende wezens kwamen om of verloren hun levensmogelijkheden, andere groeiden tot nieuwe, hoge ontwikkeling.

De gebergtevorming op aarde is niet één grote gebeurtenis. Zij verschijnt in afzonderlijke fasen, in aardbevingen, vulcanische uitbarstingen, zoals rampen van Lissabon, van Messina, van Martinique, van Krakatau, van San Francisco, van Tokio, die tienduizenden mensenlevens kostten. Kleine nabevingen slechts, van de laatste grote periode van gebergtevorming, die de levensmogelijkheden op aarde radicaal veranderde en de ontwikkeling inluidde van de zoogdieren.

Ook de ontwikkeling der mensheid heeft haar perioden van rust en van revolutie. Rustig ging de ontwikkeling gedurende bijna een miljoen jaren, tot de ontwikkeling der productie de grenzen van de oude, op bloedverwantschap berustende samenleving doorbrak. Sedert die tijd, nu ongeveer zes duizend jaar geleden, is de mensheid in de periode van de revolutie getreden. De revolutie, die zich voltrekt in een onnoemelijk aantal grote en kleine bevingen, maar die uiteindelijk voor de mensheid geheel nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden zal openen.

In deze revolutie veroverde de mens zich de bijna volledige heerschappij over de

natuurkrachten. Klassen, volken, beschavingen, werelddelen gingen ten onder of kwamen omhoog in haar talloze bevingen. Maar behalve tot een steeds verdere beheersing der natuur, leidde deze revolutie tot een steeds grotere eenheid van de gehele wereld. Steeds groter, steeds heftiger, steeds machtiger en dieper werden daardoor de bevingen. Omwentelingen en oorlogen bewegen nu niet meer honderduizenden, maar honderd miljoenen. Machtiger dan de rampen der natuur, geweldiger dan de vernietigingen der vulcanische uitbarstingen en aardbevingen zijn de verwoestingen, die de mens door zijn wapens weet te bewerken. Even geweldig moet de zegen en rijkdom zijn, die de mens door zijn technisch kunnen zal brengen.

Maar de mens beheerst nog niet zichzelf, beheerst nog niet de maatschappij. Nog is de wereld verscheurd in staten, is de mensheid verscheurd in klassen. De ontzaglijke middelen der techniek worden niet aangewend om het leven in stand te houden, maar voor de vernietiging.

Want deze geweldige middelen der techniek zijn bezit. Zij zijn eigendom, persoonlijk of gemeenschappelijk eigendom van mensen, neen, van uitbuiters. Deze machines bewegen niet alleen hun raderen, door hun wenteling beweegt zich ook, wentelt zich ook de maatschappij. De stoomhamer plet niet alleen stalen platen,

hij plet ook de massa der mensen in onderworpenheid aan de bezittende klassen. Maar de uitgebuite en onderdrukte massa komt in verzet, geestelijk en materieel. Zij schudt haar ketenen en tracht ze te verbreken. Tegelijk woedt boven haar hoofden en ten koste van haar leven en haar levensgeluk de strijd der bezitters om de heerschappij der gehele aarde. Aan alle kanten woedt de strijd, tussen de bezitters onderling, tussen bezitters en uitgebuiten, de strijd, die tot inzet heeft het bezit der gehele aarde, de heerschappij over de gehele mensheid, uitgeoefend door de enkele uitbuiters of door deze mensheid zelf.

Steeds meer nadert deze strijd haar hoogtepunt, steeds meer worden alle krachten voor dit ene doel ingespannen. Het kapitalisme kent geen andere weg meer dan de onvoorwaardelijke onderwerping van de mensheid aan het kapitaal. Honderden miljoenen worden daarvoor de dood ingegaagd. Honderden miljoenen komen om van de honger. Groter, steeds groter worden de productiemogelijkheden, zich vermeerderend in een tempo als nooit te voren. Elke dithreiding, elke verbetering, elke hamerslag komt ten goede aan de heersende, aan de uitbuitende klasse, vergroot de machteloosheid en de ellende van de onderdrukten, verscherpt hun honger, verhaast hun dood en vernietiging. Maar elke nieuwe onderdrukking, elke heviger uitbuiting verhoogt ook hun verzet, roept nieuwe geestelijke en materiele krachten wakker, vergroot de kracht der uitgebuitenen in de strijd tegen hun onderdrukkers.

De mensheid staat in de laatste fase van haar revolutie. In een laatste, geweldige worsteling maakt zij zich los van onderdrukking en uitbuiting. Alle machten van het oude verenigen zich in een laatste poging, om liever de mensheid in haar geheel te vernietigen, dan hun heerschappij prijs te geven. Maar de aarde wentelt verder. En het leven laat zich niet doden. Onweerstaanbaar als de beweging der aarde, is de kracht van het leven dat haar bevolkt. Even zeker als de zon elke lente de bevroren aarde doet ontdooien, als de jonge planten hun weg vinden door de harde korst, even zeker zal de mensheid de boeien van de uitbuittingsmaatschappij weten te doorbreken. Daardoor zal zij behalve de natuur, ook zichzelf en haar maatschappij leren beheersen. Daardoor zal zij pas volledig de vruchten van haar technisch kunnen plukken. Daardoor zal zij zich pas volledig uit het dierenrijk hebben losgemaakt.

Deze strijd nadert nu haar hoogtepunt en daarmee haar einde, haar overwinning. Dan zal de mens als mens kunnen leven op de goede aarde.

GREPEN uit de *Journaliste Literatur*

Wij vertalen uit het Duitse boek van Th. Plivier, „De keizer ging, de generaals bleven“.

KIEL.
29 October 1918. Op dezelfde avond, waarop de keizer van Berlijn vluchtte naar het hoofdkwartier, op hetzelfde uur, waarop Karl Liebknecht in de zitting der revolutionaire voor mannen het woord nam en tot revolutionaire massastrijd aanspoorde, ontving de Duitse slagvloot bevel om uit te varen: „De totale zeestrijdmacht moet slag leveren aan de Engelse vloot“, luidde de van admiraal von Scheer uit het grote hoofdkwartier overgebrachte order aan den vlootchef.....

20 ketels heeft het schip, 200 vierkante meter stookplaat met 60 stookgaten. Hiervoor houden de stokers de wacht met rakelijzers en met schoppen. Zij werpen op, rakelen het vuur en steken sintels. De tremmers alepen kolen aan. De halfnaakte lichamen zijn rood bestraald. Op de met kolenstof bepoederde huid trekt het zweet witte voren.....

„Onderuit!“ roept een stoker, een kerel als een boom en rukt de stang, die bij het omwoelen der sintelkorst krom geworden is, uit het vuur en slingert hem op de ijzeren tegels: „Dat moet nou een poek voorstellen, zo'n verdornde rotzooi, zo zacht als boter.“ De stoker veegt z'n voorhoofd af. „Job, geef me n's is het negerzweet“. Job brengt den lange koffiekkan. Hij drinkt, voordien rooimt hij met de handrug de kolenstof van de zwarte brui af. Stoom voor 12 millenvaart, dat is om uit te houden. Dat is werk, waarbij men zich kan rekken, waarbij men eens kan uithalen. Bij stoommaken voor 24 millen in t'uur denken de stokers er niet meer aan, met elkaar te spreken. Dan plakken de natte vooden om zo te zeggen aan de schenen, de spierbundels trillen, de tongen hangen als stukken hout in de bekken. „Voor 12 milj, dat is om te doen, hè?“ „Ja als t'na „anker op“ maar niet meer wordt“. „Dat we eigenlijk nog uitharen“. „Ver gaan we ook niet, alleen tot Helgoland.“

„We varen alleen als dekking voor de mijnenvisser; 90 U-boten zijn d'r nog uit. Die kennen de vaarweg niet. Die moeten we inhalen. Dat weet ik van de brugwachter. En hij heeft het van den commandant gehoord.....“

„En wanneer de U-boten binnen zijn, is het dan voorbij?“ „Dan is de rotzooi ten einde, dan is t'vrede.“ „Ach, m'n goele man, vrede. Wat is dat eigenlijk? Wat ga jij beginnen, Bromschedel!“ „Ik, ik ga naar Herne, weer in de kolenput.....“

De machinecentrale wordt opgeheld door de commando-brug. De leidende ingenieur geeft het doek der spreekbus verder aan de machine- en stookruimen. „Stoom voor 14 milj“. „Stoom voor 16 milj“. De korporaal hangt de spreekbus weer op. „Daar heb je t' nou maar een beetje inspannen...“ „Stoom, stoom? Waarom meer stoom? Bijgrijp t' Karl!“ „De duvel begrijp ik. Voor mijnen visser zijn 12 millen toch voldoende. En voor U-boten inhalen ook. Wat is er toch eigenlijk, waarom meer stoom, korporaal?“ „Doe alsjeblieft je wen en bemoei je niet met andere aangelegenheden.“

Raumschuh blikt den korporaal na: „Ha, zo? I dacht, dat die tijd voorbij was. We zullen ons voor de donder met deze aangelegenheid bemoeien. Jongens, d'r is iets niet in orde, d'r is wat aan de gang. Waar is Job nou?“ „Job!“ „Bromschedel, Jacob is reeds langs de lange ladder aan dek geslopen. Uit het halfduister van het stookruim gekomen, is hij als verblind en moet voorzichtig vooruit strompelen. De „Markgraf“ kan hij niet eens zien. Aan de achterschoorsteen treft hij een matroos. Dien vraagt hij, wat er is. Dan komt hij

met een ander in botsing. „Pas toch op, jou kromme hond.“ Bonczyk herkent de stem: „Schors, ben jij het?“ „Brummschick, wat voer je hier nou uit?“ „Wat is er toch eigenlijk te doen, Schorsch?“ Zojuist is het bevel gegeven: „Oorlogswacht aantreden“. „Anker op“. „Dat is toch zeker alleen maar voor het mijnen vissen, we krijgen nou toch vrede!“ „Vrede, ja, stront, een hele hoop stront, een aanval...“

Schorsch staart plotseling als gebannen in de grijzen, drijvende damp, niet in de richting der in een rij voor anker liggende schepen, maar over de vrije watervlakte. Hij pakt Bonczyk bij de arm en schudt hem: „Job, zie je t' zie je t' nou niet?“ „Nee niks, wat dan, waar dan?“ Nu kijkt Bonczyk ook. Het komt van voren op en drijft op geringe afstand aan het voor anker liggend eskader voorbij, een groot, donker voorwerp met twee reusachtige schoorstenen en geschutstorens, een schip uit het reeds oprukkende verband. Het heeft de opruklinie verlaten en drijft dwarscheeps in de golven. Zonder vaart en zonder stuur. „Man, Bonczyk — begrijp je dat?“ „Dat dat is — ja, is dat niet.....?“ „De „Koning Albert“, maar waarom, wacht, nou moet je.....“

De beide zeelui staan tegen de schoorsteen opgedrongen. Bonczyk kan de morsespreuk niet lezen, maar de matroos ontfleert teken na teken. „As je me nou, ach man, Bromschedel!“ „Wat is er dan toch, zeg toch wat.“ „Die liggen daarginds en kunnen niet verder — die hebben geen stoom meer“. Van achteren komen enige lui, die het schip eveneens gezien hebben. „Heb je t' gezien?“ „Die willen niet meer“. „Die willen geen aanval

doen. De stokers van de „Koning Albert“. „Wat is er nou, wat hebben ze gedaan?“ „Wat die gedaan hebben!“ „Sabotage.....“

Bonczyk heeft Raumschuh gehaald. Nog nooit hebben die met hun beiden de weg van het stookruim door de smide en de ijzeren trapladder op, zo snel terug afgelegd. Ze lopen door de kazematten en komen in de voorbatterij. Daar heeft zich een grote troep matrozen verzameld; ook de afgestote stokers staan erbij. En allemaal schreeuwen ze dooreen, alle beschroomdheid zijn ze kwijt. „Vier en een half jaar hebben we geploeterd, en nu, nu de vrede komt.....“ „Terwijl we reeds een volksregering hebben.“ „En prins Max reeds Wilson wapenstilstand heeft aangeboden...“ „Thans nu de oorlog verloren is, noch een aanval“. „Dat is zeker alleen maar weer een schijfthuis telegram“. „We varen toch alleen maar uit om mijnen te vissen“. Schorsch staat op de kettingkast. „Wat mijnen vissen? Jou blinde koel, kan je niet zien waar de tocht heen zal zijn? En de verf, die op de loopbrug klaar staat om de schoorsteen te verven, weet je niet wat dat betekent? En bij de navigatie-officier liggen de kaarten van de Engelse kust op tafel. Naar Engeland moeten we..... En allemaal verzuipen.....“

Een paar matrozen komen in de voorbatterij: „Kom an dek, maar gauw, heel gauw“. „An dek van de „Markgraf“. „Waarom, wat is er?“ „De stokers van de „Markgraf“. De uitgang van de voorbatterij en de nauwe toegang naar dek, kan de menigte, die er gelijktijdig door wil nauwelijks vatten. Het gaat gepaard met stoten en huidaarschuringen. En die op het vrije dek zijn gekomen, kunnen op het eerste gezicht niet zien, wat er aan de hand is. Maar dan zien ze, hoe aan de twee machtige schoorstenen van het linesschip „Markgraf“ de rookpluimen wegtrekken en hoe inplaats van donkere kolenrook, witte waterdamp in dichte wolken naar de nachtelijke hemel opstijgt. „Ze blussen het vuur“. „De stokers multen.....“

Werft abonne's
voor „Spartacus“

De Eenheidsvakcentrale en de C.P.N.

De eenheidsvakcentrale is ontstaan uit het groeiend eenheidsbesef der arbeiders gedurende de oorlog. In de tijd der bezetting stond niet op de voorgrond de vraag tot welke politieke partij men behoorde, wanneer er in fabriek of kantoor één gedragslijn moest worden gevolgd. De ervaringen van de arbeiders en het kantoorpersoneel in de strijd, die werd gevoerd, waren zo positief, dat tien- en tienduizenden in deze organisatie stroomden.

Reeds het eerste bericht, dat Koenen de secretaris der E.V.C., als kandidaat werd gesteld voor de C.P.N. in de Tweede Kamer had in verschillende plaatselijke raden de nodige beroering gebracht. Duidelijk werd uitgesproken, dat een dergelijke benoeming niet gewenst was en dat hieruit de consequentie moest worden getrokken. De C.P.N. heeft deze waarschuwing naast zich neer gelegd en ook Blokzijl als kandidaat voor de C.P.N. in de Amsterdamse gemeenteraad gesteld.

Indien men de beweringen van de C.P.N., als waar zou aannemen en dus overtuigd zou zijn van haar goede bedoelingen om eenheid onder de arbeiders te brengen, dan zou men mogen veronderstellen, dat zij uit de duidelijk getoonde afkeer van talrijke E.V.C.-leden en de positieve uitspraak van de Landelijke Adviesraad, die de combinatie van deze functies afwees, de consequentie zou hebben getrokken. Aan Blokzijl, die voorzitter is van de E.V.C. zou een dergelijke benoeming niet zijn aangeboden en ook geweigerd, indien hij dit had gewild.

Hiervan is echter niets gebeurd. Integendeel, de gehele zaak is nog ingewikkelder en meer verwarrend gemaakt, doordat Blokzijl als zgn. „zelfstandige socialist” op de C.P.N.-lijst werd geplaatst.

De vraag doet zich nu voor: „Hoe komt het, dat het E.V.C.-Hoofdbestuur een dergelijke benoeming zich heeft laten welgevalen?”

Wij zullen ons thans niet vermoeien met het uitzoeken van de bijzondere politieke gezindheid der Hoofdbestuurleden. Dit kan, nog wel een andere keer gebeuren. Thans komt het er meer op aan, in de allereerste plaats vast te stellen, dat de politiek, zoals die door de E.V.C.-leiding wordt gevoerd, overeenkomt met de politiek van de C.P.N. zoals we die elke dag uit „De Waarheid” kunnen lezen.

Altijd lezen we het goedwillend commentaar in de Waarheid wanneer de E.V.C.-leiding zich achter een staking schuurt of een beweging der arbeiders wil breken. Hieruit blijkt, dat de C.P.N. alle mogelijke moeite doet, om het standpunt der leiders te dekken en via hen de E.V.C. wil gebruiken om hun partijpolitiek door te zetten.

De C.P.N. heeft een Organisatie als de E.V.C. nodig. De Communistische partij

stelt zich tot doel zelf aan de macht te komen, dat wil zeggen zelf meester te worden over de productie-middelen. Daarvoor is echter vereist, dat zij ook heerser wordt over de arbeiders. Om dit doel te kunnen bereiken, moet zij daarom nu reeds de arbeiders dirigeren overeenkomstig het belang der partij. Bist dit, dat minister-zetels worden bezet, dan moet zij tegenover de regerende machten ook kunnen aantonen, dat zij de massa's in bedwang heeft. Als dus door de vertegenwoordigers van het kapitaal wordt geëist, dat stakingen worden gebroken en dat dit de voorwaarde moet zijn voor een erkenning der E.V.C. en daarmee dus voor een erkenning van de C.P.N. als vaderlandse partij, dan zijn de Stalinisten, politieke acrobaten als ze zijn, direct bereid de stakende arbeiders in de rug aan te vallen.

Voor de C.P.N. is niet het belangrijkste het eensgezind optreden der arbeiders. Voor haar liggen de problemen ergens anders. Zij wil onder de ijzeren discipline die voor haar partij geldt, ook de arbeiders plaatsen. De arbeidersklasse betekent voor haar niet anders dan een politiek instrument om mee te manoeuvreren. De uitslag der stakingsvergadering is gelukkig anders uitgevallen dan Blokzijl en zijn souffleurs hebben gedacht. Het eenheidsfront van regering en C.P.N. om met het lokaas der „erkenning” verwarring te strooien binnen de rijen der arbeiders is niet gelukt. De arbeiders hebben hieruit iets geleerd, nml. dat „zelfs” de nieuwe vakverenigingsleiders ter wille van de erkenning van hun apparaat bereid zijn strijdende arbeiders in de rug aan te vallen. Het karakter van een „leidersorganisatie”, die haar bestaansrecht wil ontleenen aan een wettelijke goedkeuring, verlocht ook hier weer niet haar karakter.

In dit punt vinden wij dan ook de verklaring waarom het Hoofdbestuur van de E.V.C. zich de kandidaatstelling van Blokzijl voor de C.P.N.-lijst heeft laten welgevalen. Blijkbaar is men in dit hoge college van mening, dat deze „zelfstandige socialist” de politiek van de C.P.N. in de E.V.C. uitstekend behartigt. „

Overigens is het wel een zeer merkwaardig feit, dat iemand die zo een belangrijke functie in een dergelijke grote organisatie vervult, nog steeds niet in staat is gebleken zich bij een politieke partij aan te sluiten. Blijkbaar staat deze Blokzijl met zijn grote zelfstandige socialistische gaven alleen — in elk geval zo wil men dit suggereren. Niemand van de arbeiders zal hier echter op intrappen. De methoden van de zgn. „onafhankelijke socialisten” hebben zich te veel gecompromitteerd om niet door de arbeiders direct doorzien te worden.

Uit dit gehele politieke gemanoeuvreren der C.P.N. en der E.V.C.-leiders blijkt nog eens opnieuw hoe de arbeiders, die geor-

ganiseerd zijn in deze organisatie, niet alleen op hun hoede moeten zijn, maar nu moeten ingrijpen. Na de dolkstoot in de rug en het zonder overleg met de leden, willen uitleveren van de E.V.C. aan de kapitaalsmachten, moeten de arbeiders in de E.V.C. van nu af aan controle uitoefenen op alle besprekingen van enig belang, die de leiders van de E.V.C. met directies en de regering voeren. Het is een eerste voorwaarde voor de doorvoering van de democratie binnen de rijen der organisatie. Gebeurt dit niet, dan gaat deze organisatie onherroepelijk dezelfde weg op als de oude en zal zich ook in de toekomst met het zelfde fanatisme tegen elk zelfstandig optreden van de arbeiders keren.

SUIKER

Tot Augustus zullen wij geen suiker hebben. Natuurlijk krijgen de stakers de schuld. Veel vrouwen, helaas ook arbeidersvrouwen, laten zich beïnvloeden door de over haar in grote hoeveelheden uitgeslagen propaganda.

Het is jammer, dat zij niet gelezen hebben, wat het bourgeois-blad bij uitstek, de „Nationale Rotterdamsche Courant” over de suikerpositie weet te vertellen. 12 Juni '46. Men heeft zijn licht eens opgestoken bij „Zuidelijke Industrieeringen”, mensen dus die het weten kunnen!

Nederland behoeft naar de tot voor kort geldende rantsnoeren, ongeveer 7500 ton per maand. Daarbij komt voor de suikerwerkende industrieën 4.000 ton. Samen dus 11.500 ton per maand. De regering heeft onlangs in Cuba 80 à 100.000 ton ruwe suiker gekocht. Het uitvallen van de „Wester” ten gevolge van de staking heeft geen enkele nadelige invloed te hebben op de nationale suikervoorziening, daar de raffinaderij de „Dintellood” waar niet gestaakt wordt in staat is in de gehele Nederlandse behoefte te voorzien.

Ziedaar de feiten opgesomd door de N.R.C. Ervan afgezien, dat wij geen bewondering hebben voor de geestdrift, waarmee de Dintelloodse arbeiders zelfs 's Zondags besmet werk zouden verrichten (volgens de N.R.C.), kunnen wij toch slechts één conclusie trekken: Weer berustte, zoals altijd de propaganda der bourgeoisie op leugen en bedrog.

Zoals wij weten, voorziet de Nederlandse suikerproductie in een zeer groot deel der behoefte. Volgens de hierboven aangehaalde cijfers is de hoeveelheid aangevoerde ruwe suiker bij tot voor kort bestaande distributieregeling voldoende voor ongeveer acht maanden!

Commentaar lijkt ons overbodig. Wij willen alleen nog zeggen, dat zij, die nog enig vertrouwen hebben in de „objectieve voorlichting” door de Nederlandse regering, goed doen hun hersenen eens te laten nakijken.

De stakers antwoorden Blokzijl

Er kan in 14 dagen veel gebeuren. Op de 1ste Juni verklaarde Berend Blokzijl in vergaderingen te Amsterdam en Rotterdam, dat de regering niet bereid was tot onderhandelen, alvorens de arbeiders weer aan het werk waren gegaan en de landelijke leiding der E.V.C. adviseerde dan ook om de arbeid te hervatten, waarbij zij zou bedingen, dat de ondernemers geen rancune-maatregelen zouden nemen. Een volledige capitulatie dus. Voorafgaande aan dit advies, zijn langdurige besprekingen tussen de regering en de E.V.C. gevoerd, waarbij de E.V.C. om tot erkenning van haar organisatie te komen, zover is gegaan, dat zij alle eisen der arbeiders heeft laten vallen. De E.V.C. vergeet echter dat niet zij, doch de arbeiders zelf de stakingen zijn aangegaan, zodat zij geen recht had, deze stakingen te misbruiken voor haar doeleinden n.l. de erkenning.

Er werd door de stakers enkel een beroep op de E.V.C. gedaan, om als schakel te dienen voor de eenheid van en tussen de verschillende groepen van stakers en voor het eventueel voeren van besprekingen. Het blijkt hier dus, dat de E.V.C., evenals de andere, in een dwangbuis gedwongen organisatie's, de staking aangrijpt, om te kunnen deelnemen aan besprekingen, die beoogen de arbeiders onmondig te houden. Terecht hebben de arbeiders dit afgestemd, omdat zij niet in staking zijn gegaan voor de erkenning van de E.V.C., maar wegens hun eigen grieven.

In „Het Parool” van 13 Juni kwam een artikel voor over „Stemmen van stakers”. Wij lichten hier enige citaten uit: „Als stakers gevoelen wij ons verplicht, met kracht tegen de voorstelling van Blokzijl op te komen. Want het is niet waar, dat wij op de Ned. Dok en Scheepbouw Mij in staking zijn gegaan voor erkenning van de E.V.C., maar wel om de door de directie doorgedreven invoering van het zo gehate uitbuitingssysteem: het stelsel der tarief-lonen.

Het is niet waar, dat op Schiphol de staking uitbrak om de E.V.C. erkend te krijgen, maar zulks is gebeurd, omdat de H. H. aannemers de contact-commissie wilden vernietigen.

Het is niet waar, dat de zeelieden weigeren te monteren ter wille van erkenning der E.V.C., maar wel omdat over de gageverlagings een besluit genomen is op een vergadering waar 250 zeelieden beslisten over 8000 man, die op zee waren.”

En dan gaat het verder: „Op 1 Juni probeerde Blokzijl al op een heel vreemde manier het motief der staking om te buigen naar het punt van erkenning. Toen liet hij n.l. metaal-, bouwvak-, havenarbeiders en zeelieden op een gecombineerde vergadering in de Apollohal voor opheffing van de staking stemmen. Onder het

motief: de regering heeft gesproken (hiermede bedoelde hij de woorden van minister Schermerhorn), als de staking nu wordt opgeheven, dan kunnen wij praten.” En dan aan het slot: „Het zal hem toch niet lukken om de stakers van hun zuiver standpunt — eerst de grieven weg, dan aan het werk — af te doen wijken.”

EEN GROEP STAKERS

We kunnen hier spreken van de eerste schrede, gezet op het pad der zelfstandigheid. De arbeiders gaan inzien, dat ze zelf de strijd ter hand moeten nemen en de leiding daarvan niet meer uit handen mogen geven. Maar er zal meer moeten gebeuren!

De arbeidersklasse in zijn geheel zal zich aan de voogdij der oude vakbeweging moeten onttrekken, en zich een organisatie-apparaat moeten bouwen, dat direct onder controle der arbeiders komt te staan.

De stakers moeten beginnen met het kiezen van raden uit hun midden, die met uitvoerende macht belast worden en alleen aan de stakers verantwoording schuldig zijn. De taak van deze raden moet zijn de stakende arbeiders geheel in te schakelen in de strijd, die gevoerd wordt. De straten moeten veroverd worden en door uitreiking van pamfletten aan het publiek moet meer bekendheid worden gegeven waarvoor en hoe de strijd verder zal worden gevoerd. De stakers moeten optrekken naar de bedrijven en de werkende arbeiders bewegen, ook de arbeid neer te leggen.

Alleen door uitbreiding van de staking kan de bourgeoisie in haar werkelijke macht worden aangetast.

Wanneer echter de arbeid weer wordt hervat, zullen de arbeiders de strijd in de bedrijven hebben voort te zetten. Ze moeten daar verder gaan met de opbouw van een nieuwe organisatievorm. Een organisatievorm, die in de naar erkenning hengelende E.V.C. niet gevonden kan worden, omdat de E.V.C. zich steeds meer en meer zal inschakelen in de, de arbeiders onmondig makende vormen van overleg.

In alle bedrijven zullen ze eigen bedrijfskernen hebben te stichten, die het volledige vertrouwen der arbeiders genieten. Juist deze kernen staan, doordat ze uit de bedrijven zelf voortkomen, dagelijks onder controle van alle arbeiders. Zij zijn geen verantwoordings schuldig aan een top die buiten de bedrijven zetelt, maar aan de arbeiders in het bedrijf zelf.

Onderling zullen deze kernen van bedrijf tot bedrijf, een zo innig contact met elkander moeten onderhouden, dat alles wat in de bedrijven mogelijk plaats vindt, direct onderling kan worden besproken. Een dergelijke organisatie brengt geen uitwassen voort zoals de oude vakbeweging, met alle nadelen voor de arbeiders,

maar geeft hun de zekerheid dat alles gedaan wordt, wat voor de strijd gedaan moet worden, onder controle van de arbeiders zelf.

MAANDAG, 17 JUNI.

De staking op Schiphol is ten einde. De voorstellen van Burgemeester en wethouders luiden: dat de arbeiders aan het werk gaan; in de eerste week zullen de partijen in conferentie bijeenkomen. Wanneer de partijen niet tot elkander kunnen komen, zal de Rijksbemiddelaar in laatste instantie uitspraak doen.

Of dit een volledige nederlaag zal worden dient afgewacht te worden. Wel kunnen we constateren, dat de ondernemers en de regering hun zin hebben gekregen: eerst werken dan praten.

Ook de metaalarbeiders zijn aan het werk gegaan; als de berichten in de pers juist zijn, zonder resultaat. De zeelieden en havenarbeiders staken door, doch verzwakt, daar ze nu de andere groepen van stakers niet meer naast zich hebben.

Zo gaat dan een prachtig stuk klassenstrijd ten einde, en het moet gezegd, met een nederlaag voor de arbeiders. Wel hebben de stakers 14 dagen geleden niet willen buigen, maar zij hebben nagelaten, datgene te doen, wat alleen nog de strijd tot een goed einde kon brengen. Zelf alles in beweging te brengen om de strijd uit te breiden. Het gaat er nu om, de lessen er uit te trekken.

VAN ONZE LEZERS

STEUNACTIE SPARTACUS

Wij ontvingen van een onzer lezers onderstaande brief:

Mijnheer,

Er zit mij iets dwars en dat moet er uit! Iedere week is er tegenwoordig collecte, dan voor dit, dan voor dat; waar ik mij gruwelijk aan erger, want meestal is het voor doeleinden, die de staat behoorde te financieren, zoals b.v. t.b.c.-bestrijding. Als klap op de vuurpijl komt U nu ook om een steunbedrag.

U bent voor open boekhouding in de bedrijven, maar zelf open kaart spelen en de dingen uit de doeken doen, ho, maar. Er kunnen natuurlijk factoren zijn, die publicatie niet raadzaam doen zijn, maar misschien kunt U mij duidelijk maken waarom er meer geld nodig is, dan door de abonneementen binnenkomt.

Wanneer U mij kunt overtuigen, ben ik bereid voor een klein bedrag mee te werken en anders doe ik, wat ik bovenaangehaalde collecten ook doe, n.l. negeren.

Met vriendelijke groeten,
F. H. Str.

Er schijnen lezers te zijn, die niet goed begripen hoe onze situatie is. We bedoelen n.l. de plaats, die wij als groep in de ar-

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voorl. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie Trouwingsstraat 8"
Postgiro 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam“ — Amsterdam

De strijd tegen de Honger

Dezer dagen verscheen in wat men vroeger de grote pers noemde, maar wat tegenwoordig onder invloed van de deviezennood nog maar voddere blaadjes zijn, in een grafische voorstelling een statistiek van de UNRRA onder het opschrift: „De wereld vecht tegen de honger“.

In die statistiek werd er van uitgegaan, dat de mens die niet meer dan 1500 calorieën per dag krijgt toegewezen, in een hongertoestand leeft.

Bij 2000 calorieën vangt de gezondheidsgrens aan, d.w.z. dat de niet werkende mens bij een rantsoen dat dit aantal calorieën per dag bevat, gezond kan blijven. Overigens, voor 99% van de mensen is die calorieënmaatstaf een absoluut onbegrepen ding, waarmee de heersende klasse naar believen kan goochelen. De genoemde statistiek vermeldt lang niet alle landen der aarde, die naar een ruwe schatting ongeveer met 2200 miljoen mensen is bevolkt. Maar ze geeft er toch een beeld van, hoe de kapitalistische orde, bij een ongekende, bijna onbeperkte productiekracht, den mensheid weet te verzorgen.

Beneden de bedoelde hongergrenzen liggen: Europa, uitgezonderd een zestal landen, bevolking naar schatting 375 miljoen; China, idem 450 idem; Japan, idem 75 idem; Brits Indië, idem 350 idem;

Bekend totaal 1200 idem.

Daarmede staat dus vast, dat tenminste 55% van de wereldbevolking beneden de hongergrens leeft. Over Noord- en Zuid-Amerika, Australië, Afrika, Klein Azië, Indonesië en Rusland zwijgen we dus. Elk van deze gebieden, of delen er van, die ook beneden de hongergrenzen liggen en die zijn er zeker in betekende mate bij, voert het percentage van 55% direct op.

Onder enige overdrijving mag worden aangenomen, dat twee derde van de wereldbevolking onder een absolute hongertoestand leeft. Hoe het verder gesteld is, wijst alleen al de mededeling dat Nederland tot de gebieden behoort, waar de gezondheidsgrens, 2000 calorieën, is bereikt. „Je sal er gezond bij blijven“ zal

de spotlustige Amsterdammer zeggen, vooral wanneer hij hoort, dat een normale voeding eerst wordt bereikt bij 3200 calorieën en het „welvaartspel“ bij 3500 calorieën per dag.

De grote heren slaan alarm. Ze komen in voedselconferenties bijeen en schrijven in de pers vreeswekkende artikelen. Er wordt een wereldcampagne opgezet. Het is echter een welberekend alarm. Zaken zijn zaken en elke zaak heeft nog verschillende aspecten ook. Zoeken we dus de verschillende kanten eens op.

Allereerst is de UNRRA een organisatie van Amerikaanse zakelijke menslievendheid. Zoals het kapitalisme als geheel de behoeftenvoorziening alleen regelt, voor zover het winst-principe daarmede bevredigd wordt, zo is dat ook het geval met de UNRRA als gecoördineerde-belangenorganisatie der Amerikaanse bezittende klasse. Alles wat Nederland en de andere landen via de UNRRA kochten en kopen van het Amerikaanse kapitaal, is van haar kant een gewone zakelijke transactie. En doordat de verkopen geschieden aan regeringen, is de betaling door de verarmde en geruïneerde wereld op de best mogelijke wijze gewaarborgd. Bovendien is het Amerikaanse kapitalisme door deze organisatie in staat eerst en juist datgene te spuien, wat in zijn belang het eerste weg moet.

De strijd tegen de honger, door de UNRRA ingezet, is daarnaast meteen een credieten-kwestie, omdat juist de hongerlanden niet bij machte zijn contant te betalen. Het Amerikaanse kapitalisme heeft dus op deze wijze tezelfdertijd een

troef in handen, die zijn economische macht over de wereld versterkt.

De regeringen en de grote banken van de „beweldadigde“ landen pogen zich natuurlijk wel van tijd tot tijd tegen de volkomen onderwerping aan het steeds machtiger wordende Amerikaanse imperialisme te verweren, maar feitelijk zijn zij in de praktijk op deze wijze toch zaakwaarnemers van „den groten heer“, om eens te spreken in de woorden van een koloniaal volk.

Typerend voor een en ander is, wat Dr. Holtrop, president van de Nederlandse Bank dezer dagen in een persconferentie betogde.

„Evenmin als in een moderne op zedelijke grondbeginselen opgebouwde samenleving de verdeling van voedsel bij dreigende hongersnood kan worden overgelaten aan de vrije markt, evenmin kan thans nu ons land letterlijk hongert naar buitenlandse goederen, de verdeling der deviezen worden overgelaten aan het vrije spel der economische krachten.“

Ook Nederlandse Bank-presidenten zijn zakelijke lieden. Zij vragen niet naar de oorzaak van de wereld-hongersnood. Zij stellen a priori vast: het kapitalisme is een moderne op zedelijke grondbeginselen opgebouwde samenleving. Wie daar anders over denkt, staat reeds in zijn denkwijze „buiten de regelen van het spel“.

Dus volgen zonder meer de conclusies: De verdeling van het voedsel kan nu niet meer overgelaten worden aan de vrije markt;

De verdeling der deviezen kan niet overgelaten worden aan het vrije spel der economische krachten.

In wezen betekent dat: Amerika door middel van de UNRRA, bedistribueert de wereld. Amerika beheerst het financieel economisch leven.

Het betekent meer. Het betekent ook, dat die distributie voor allen en zo matig mogelijk peil wordt gehandhaafd. Hoe matig? Het feit, dat Nederland boven de hongergrens uitkomende, van zijn aankopen onlangs nog een deel moest afstaan (lenen noemt men dat) aan andere landen, o.a. Frankrijk, zegt ons voldoende.

„Ons land“, zegt Dr. Holtrop verder, „zal de import zo gering mogelijk moeten hou-

beiderswereld innemen. We zijn in de eerste plaats een politieke organisatie, die een weekblad uitgeeft, waarin we propaganda maken voor onze beginselen. Over de noodzakelijkheid van deze propaganda zijn velen het met ons eens. Verder geven we een maandblad uit, brochures, manifesten, enz. We moeten vergaderingen beleggen waarvoor we zaalhuur moeten betalen. Als we nu b.v. brochures uitgeven zoals: „Van slavenmaatschappij tot arbeidersmacht“ of „De arbeidersraden“, dan betekent dat, dat we de drukker moeten betalen, want die wacht niet tot we al onze brochures verkocht hebben; zodat we dit geld a.h.w. moeten voorschieten. Maar om het te kunnen voorschieten, moeten we het hebben. We leven nu eenmaal in een maatschappij, waarin men zonder geld niets kan doen. En terwille daarvan mag onze propaganda niet kelderen. Zo'n stuk propaganda, we herhalen het, is ook ons weekblad.

Begrijpen al onze lezers wel goed, wat voor offers en moeite we ons moeten getroosten om te zorgen, dat iedere week op tijd de krant bij de lezers op tafel ligt? Begrijpt men wel goed, als men de krant inkijskt, wat voor werk en zweetdruppels hieraan voorafgaan? Dit zeggen we zonder sentimentaliteit. De doeleinden, die we nastreven, zullen zeker niet door de staat, die we op de felste manier bekampen, ondersteund worden, zodat de vergelijking met de t.b.c.-bestrijding helemaal niet opgaat.

Natuurlijk zijn we voor open boekhouding en niet alleen in de bedrijven; maar we kunnen nu eenmaal niet alles van ons zelf publiceren, gezien, nogmaals, de plaats, die we innemen. In onze organisatie wordt echter wel degelijk het financiële beleid besproken en gecontroleerd.

Het doel van ons werk is, de arbeiders in hun bevrijdingsstrijd te steunen en onze kameraden offeren daarvoor al hun vrije tijd en energie, zonder ook maar een cent hiervoor te ontvangen. Integendeel, ook wijzelf dragen naar vermogen bij in de propagandakosten van de bond. Deze vrijwillige offers brengen wij elke dag; is het erg, wanneer wij aan de met ons sympathiserende lezers een kleine financiële bijdrage vragen?

De inzender meent, dat we aan de door ons geïnde abonnementsgelden voldoende moeten hebben. Maar denkt hij er wel aan, dat onze propaganda ook tal van uitgaven nodig maakt, waarvoor geen geld binnenkomt? Denk b.v. maar eens aan de propaganda onder de stakers, die gedeeltelijk ook door middel van de krant moet gebeuren; men moet toch wel deze stakers de krant voor niets geven? Maar willen wij dat kunnen volhouden, dan is het nodig, dat anderen wel eens met een extra-bijdrage komen. En zo zijn er tal van andere gevallen te noemen, waarin we extra-kosten moeten maken, die alleen uit vrijwillige bijdragen kunnen worden bestreden. Denk b.v. aan de uitgave van kleine vlugschriften zoals bij gelegenheid van de ver-

kiezingen; de financiële opbrengst van dergelijke acties kan bijna nooit de uitgaven dekken.

Uit het voorafgaande blijkt, dat we geld nodig hebben voor onze propaganda in het algemeen. En bij wie zouden we dan beter kunnen komen dan bij onze lezers, waarvan we toch mogen veronderstellen, dat ze voor het grootste deel zullen instemmen met onze gedachten. Dus, tenslotte, wij doen het werk en geven onze tijd, geven jullie ons naar vermogen geld. Je helpt daarmee onze propaganda in het leven houden.

ZOMERKAMP SPARTACUS

Het aantal aanmeldingen is nu zo gestegen, dat met het oog op het betrekkelijk gering aantal plaatsen, hetwelk de kampleider aanvankelijk voor ons beschikbaar had, wij met hem hebben overlegd of hij meer plaatsen voor ons kon vrijhouden. Hierin zijn we geslaagd, mits we hem zeer spoedig definitief bericht zenden. Daarom dringen wij er bij de geestesverwanten, die het kamp willen meemaken, op aan, nu direct hun aanmelding in te zenden.

Tot onze spijt moeten wij mededelen, dat het niet voor alle deelnemers mogelijk is ook Zondag 11 Augustus nog te blijven. Het grootste deel van de door ons ingenomen slaapplekken moet met ingang van Zaterdagmiddag voor een andere groep beschikbaar zijn. Slechts een klein aantal en degenen met een eigen tent zouden langer kunnen blijven.

Daarom hebben we vastgesteld, dat ons kamp op Zaterdag 10 Augustus 12 uur eindigt en wij Zaterdagmiddag afreizen.

Bij het organiseren van het weekeinde 3-4 Augustus rekenen wij er op, dat allen dan reeds aanwezig zullen zijn, want we willen de inzet van het kamp extra goed maken. Horen wij nog iets van de deelnemers omtrent hun bijzondere medewerking?

We laten hier nu nog de verschillende inlichtingen volgen:

Datum: 3 tot en met 10 Augustus 1946. Het kamp wordt gehouden te Leersum, gelegen aan de tramlijn Driebergen-Rhenen en is zeer gemakkelijk te bereiken. Hoewel gemakkelijk te bereiken, ligt het terrein in ten zeer rustige en prachtige omgeving en is zelf een mooi kampeerterrein. De watervoorziening e.d. is prima in orde. De middagpot wordt voor ons gekookt en in de kamptent zijn de overige levensmiddelen verkrijgbaar. We zullen slapen op stromatrasen in een tocht-vrije en waterdichte barak en in tenten. Voor slecht weer overdag hebben we een vergaderruimte.

Voor kampgeld huur stromatras en warme maaltijden wordt per week f 11.— per persoon betaald. Zeer waarschijnlijk komt hierop nog reductie, door het afvallen van den Zondag. Of zullen we dat maar direct in het Solidariteits fonds storten? Ingeleverd moet worden: de bon voor het halve vlees, en vet- of boterrantsoen voor die week, plus de aardappelenbon en een weinig thee. Voor broodmaaltijden moeten wij ieder voor zich geheel zelf zorgen. Aanmeldingen direct aan Wikje Pot, Molenbeekstraat 2 II, Amsterdam. Z. Geldzendingen voor 5 juli aan hetzelfde adres. Eerste betaling f 5.—, afrekening in het kamp. Verder willen we verwijzen naar de berichten in „Spartacus“ van 25 Mei, 1 en 8 Juni, waar nadere inlichtingen worden gegeven.

Zeeliedenstaking en nog wat

De zeelieden en havenarbeiders staken. Heel de reactie roept: de arbeiders brengen onze voedselvoorziening in de war. De niet-stakende arbeiders vinden dat niet zo erg. Ze hebben zo lang moeten ontberen in het belang der behoudende klasse, dat ze nu ook wel iets willen ontberen in hun eigen belang. Regering en reders begrijpen er niets van. Radio en pers worden te hulp geroepen. „Helpt niet. Dan maar andere troeven uitspelen. Het leger wordt er bij gehaald. We wanen ons weer in de bezettingstijd, maar neen, arbeiders, het is heus onze eigen Nederlandse regering, die pantsers en andere wapens plus arbeiders in uniform in het geweer roept om op ons af te sturen als we voor ons recht opkomen.“

En nu moet u niet denken dat de arbeiders „Gelijkheid, Vrijheid, Broederschap“ eisen, o neen, bij lange na niet, ze vragen alleen nog maar erkenning van hunne vakorganisatie en een enigermate behoorlijk bestaan.

Dat is toch niet te veel?

Dat is ons toch de hele oorlog door via de B.B.C. zender vanuit Londen beloofd, zelfs de tonen van de Internationale klonken door deze zender.

Maar nu wij die beloften doorgevoerd willen zien, worden de kanonnen op ons gericht. Gelukkig beginnen steeds meer arbeiders te begrijpen waar hun plaats is en het was daarom ook verheugend dat op een algemene vrouwenvergadering, waar de zeeliedenstaking ter sprake kwam, alle aanwezigen zich solidair verklaarden met de stakers en bereid waren alle mogelijke steun te verlenen.

We hebben ons voorgenomen om de laatste tot nu toe door de regering uitgespeelde troef (namelijk het ons ontnemen van het toch al niet grote suiker-rantsoen) teniet te doen, ja zelfs tegen haar zelf te gebruiken. We willen (en hopen dat ons voorbeeld navolging zal vinden) het geld dat we anders voor de suiker moeten besteden, nu in de stakingskas storten.

De staking der zeelieden is onze staking en moet de volle sympathie hebben van heel de arbeidende klasse. Heden zij, morgen wij.

Een collecte op bovengenoemde vergadering bracht voor de stakers ruim 50 gulden op.

Het mijnnegevaar is (volgens de reders) verdwenen en werd daarom de gevarentoeslag voor de zeelieden opgeheven door de 3 samenwerkende bonden en de reders. Enkele dagen geleden werden nog 2 schepen de dupe van losgeslagen mijnen!

En nu is het weer de „Meerkerk“, die even voor de kust op een mijn liep. 12 Zeelieden vonden hierbij de dood.

(Overgenomen uit „Vrouwenleven“, orgaan van de Alg. Huisvrouwenbond, afd. Enschede.)

V. S. V. vergadering

AMSTERDAM — Donderdag 27 Juni 1946 in „Krasnapolsky“. Ingeleid wordt het onderwerp: Taak en wezen der Partij. Daarna enige huis-houdelijke zaken. Introductie toegestaan. Aanvang 8 uur precies.

VELSEN — Maandag 24 Juni a.s. s'avonds. Openbare vergadering in Café Griffioen, Trompstraat. Onderwerp: De stakingen en de E.V.C. De fusie E.V.C. — N.V.V. Debat gewenst.

UIT DE INHOUD.

Rusland bereid zich voor.
Sexuele nood.
Spartacus en Trotskisme.
Beheersen van Mensen.